

ΕΠΑΝ'ΑΛΛΗΨΗ ΣΤΑ:

Σ'ΥΓΚΡΙΣΗ, ΠΡ'ΟΣΘΕΣΗ, ΑΦΑΪΡΕΣΗ

ΚΛΑΣΜ'ΑΤΩΝ

ΣΤ' Τ'ΑΞΗ

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΛΑΣΜΑΤΑ...

- Είναι αριθμοί που εκφράζουν μέρος ποσότητας.
- Ως κλάσματα μπορούν να εκφραστούν όλες οι διαιρέσεις
- $\frac{\text{αριθμητης}}{\text{παρονομαστης}} = \frac{\text{διαιρετεος}}{\text{διαιρετης}} = \frac{\text{μερος ποσοτητας}}{\text{ολοκληρη η ποσοτητα}}$ ← κλασματική γραμμή
- Αν πραγματοποιήσουμε, συνήθως, την διαίρεση προκύπτει ένας δεκαδικός αριθμός.
- Τα κλάσματα τα διαβάζουμε ως εξής:

τον αριθμητή τον διαβάσουμε ως αριθμό π.χ. ένα, πέντε είκοσι κ.α.

τον παρονομαστή τον διαβάζουμε ως τακτικό αριθμητικό π.χ. δέκατα, έκτα, εκατοστά, χιλιοστά, τεσσαρακοστά κ.α.

$$\text{π.χ. } \frac{1}{3} = \frac{\text{ενα}}{\text{τριτο}} \quad , \quad \frac{5}{10} = \frac{\text{πεντε}}{\text{δεκατα}} \quad , \quad \frac{70}{100} = \frac{\text{εβδομηντα}}{\text{εκατοστα}}$$

- Τα κλάσματα που ο αριθμητής είναι μικρότερος του παρονομαστή ονομάζονται γνήσια ενώ όσα ο αριθμητής είναι μεγαλύτερος του παρονομαστή ονομάζονται καταχρηστικά.

ΜΕΙΚΤΟΪ ΑΡΙΘΜΟΪ

- Είναι οι αριθμοί που αποτελούνται από έναν ακέραιο αριθμό και ένα κλάσμα.
- Π.χ. $4\frac{1}{2}$
- Αυτοί οι αριθμοί μπορούν να γίνουν καταχρηστικά κλάσματα εφόσον πολλαπλασιάσουμε τον ακέραιο με τον παρονομαστή και το αποτέλεσμα που βρούμε το προσθέσουμε στον αριθμητή. Ο παρονομαστής του νέου καταχρηστικού κλάσματος παραμένει ίδιος.
- Π.χ. $4\frac{1}{2} = \frac{(4 \times 2) + 1}{2} = \frac{9}{2}$
- Μπορούμε να κάνουμε έναν καταχρηστικό κλάσμα μεικτό αριθμό εφόσον. Διαιρέσω τον αριθμητή με τον παρονομαστή. Ο διαιρέτης είναι ο παρονομαστής, το πηλίκο ο ακέραιος και το υπόλοιπο ο νέος αριθμητής.
- Π.χ. $\frac{9}{2} = 9:2 = \text{π. } 4 \text{ υ. } 1$ Άρα $4\frac{1}{2}$

ΣΥΓΚΡΙΣΗ, ΠΡΟΣΘΕΣΗ, ΑΦΑΪΡΕΣΗ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ

- Για να συγκρίνουμε, να προσθέσουμε ή να αφαιρέσουμε κλάσματα πρέπει να έχουν τον ίδιο παρονομαστή.
- Η σύγκριση, η πρόσθεση ή η αφαίρεση πραγματοποιείται ανάμεσα στους αριθμητές εφόσον έχουν ίδιους παρονομαστές-είναι δηλαδή ομώνυμα κλάσματα.
- Αν τα κλάσματα είναι ετερώνυμα οφείλω να τα κάνω ομώνυμα.

ΠΏΣ ΚΑΝΩ ΟΜΏΝΥΜΑ ΤΑ ΕΤΕΡΏΝΥΜΑ ΚΛΆΣΜΑΤΑ

- i. Βρίσκω το Ε.Κ.Π. (ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο) των παρονομαστών τους με γινόμενο πρώτων παραγόντων.
- ii. Σκέφτομαι-για κάθε κλάσμα- με ποιον αριθμό πρέπει να πολλαπλασιάσω τον παρονομαστή, ώστε να δημιουργηθεί ο αριθμός που προέκυψε ως Ε.Κ.Π.
- iii. Πολλαπλασιάζω τον αριθμό αυτόν με τους όρους του κλάσματος (αριθμητή και παρονομαστή).

Π.χ. για να κάνω ομώνυμα τα κλάσματα $\frac{6}{7}$ και $\frac{4}{6}$,

Ε.Κ.Π. $(7,6)=42$ Επειδή,

$$\begin{array}{r|l} 7 & 6 \\ 7 & 3 \\ 7 & 1 \\ 1 & 1 \end{array} \quad \begin{array}{l} 2 \\ 3 \\ 7 \\ \end{array} \quad 2 \times 3 \times 7 = 42$$

$$\frac{6 \times 6}{7 \times 6} = \frac{36}{42} \quad \frac{4 \times 7}{6 \times 7} = \frac{28}{42}$$

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

- Στα ομώνυμα κλάσματα το μεγαλύτερο είναι πάντα αυτό που έχει μεγαλύτερο αριθμητή.

Π.χ. $\frac{3}{6} < \frac{5}{6}$

- Ωστόσο, στα κλάσματα που έχουν ίδιους αριθμητές, μεγαλύτερο είναι αυτό που έχει τον μικρότερο παρονομαστή.

Π.χ. Π.χ. $\frac{2}{4} > \frac{2}{6}$

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΪΡΕΣΗ ΕΤΕΡΩΝΥΜΩΝ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ

Πρόσθεση ετερόνυμων

Π.χ.

$$\frac{6}{8} + \frac{3}{10} = \frac{6 \times 5}{8 \times 5} + \frac{3 \times 4}{10 \times 4} = \frac{30}{40} + \frac{12}{40} = \frac{42}{40}$$

$$\text{Ε.Κ.Π (8,10)} = 2 \times 2 \times 2 \times 5 = 40$$

8	10		2
4	5		2
2	5		2
1	5		5
1	1		

Αφαίρεση ετερόνυμων

Π.χ.

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{9} = \frac{2 \times 3}{3 \times 3} - \frac{1}{9} = \frac{6}{9} - \frac{1}{9} = \frac{5}{9}$$

$$\text{Ε.Κ.Π (3,9)} = 3 \times 3 = 9$$

3	9		3
1	3		3
1	1		

ΣΥΓΚΡΙΣΗ , ΠΡΟΣΘΕΣΗ & ΑΦΑΪΡΕΣΗ ΑΚΕΡΑΪΩΝ ΜΕ ΚΛΑΣΜΑΤΑ

- Για να προσθέσω να αφαιρέσω ή να συγκρίνω ένα ακέραιο/ φυσικό αριθμό με ένα κλάσμα πρέπει να κάνω τον ακέραιο αριθμό κλάσμα γράφοντας τον εαυτό του ως αριθμητή και βάζοντας ως παρονομαστή τον αριθμό 1.
- Π.χ. $6 = \frac{6}{1}$